

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΜΑΡΑΣΛΗΣ

*επ. της Γραμματείας
επιθεωρητής 28 1897.*

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΜΑΡΑΣΛΗΣ

διαπρεπέστατος τῶν ἐν Ρωσσίᾳ ὁμογενῶν Γρη-
 γόριος Γ. Μαρασλῆς κατάγεται μὲν ἐκ Θράκης
 τῆς χώρας ἰκρινῆς, ἧς ἦτο κατὰ τὸν Ὀμηρον
 τὸ προσφιλὲς τοῦ Ἄρειος ἐνδιαίτημα, ἐγεννήθη δὲ κατὰ τὸ
 1831 ἐν Ὀδησσῷ ἐξ ἀγαθῶν καὶ εὐγενῶν γονέων, οἵτινες πρῶ-
 τυπον ἐν τῷ βίῳ μάθημα εἶθεντο καὶ ἐμπνεύσαν εἰς τὴν ὕψι-
 τῆς φύσεως διὰ πολλῶν ἀρετῶν πεπρωκισμένον υἱὸν γενναῖα
 καὶ ἑλληνοπρεπῆ φρονήματα. Ἐχὼν λοιπὸν ὁ Γ. Μαρασλῆς
 ὡς ἐφόδιον ἐν τῷ βίῳ ἐπιμελετημένην οἰκογενειακὴν ἀνατρο-
 φὴν καὶ τυχῶν ὑγιῶς ἐκπαιδεύσεως ἐν τῷ ἄλλοτε ἀκμάζον-
 τι ἐν Ὀδησσῷ Λυκείῳ Ρισελιέ, εὐθὺς ὡς ἀπεδύθη εἰς τοὺς
 ἀγῶνας τῆς κοινωνίας καὶ πολιτείας κατέδειξε τὴν γνησίαν
 αὐτοῦ καταγωγὴν γενόμενος ἀληθῆς Ἄρης, εἰ μὴ ἐν τῷ
 πολέμῳ, ἀλλὰ βεβαίως ἐν τῷ πεδίῳ τῶν ἀγαθοεργιῶν. Εὐ-
 θὺς μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν ἀνωτέρων αὐτοῦ σπουδῶν
 ἐν ἔτει 1850 ὁ ἐν πᾶσι διαπρέπων καὶ πρὸς δράσιν ὀργῶν
 εὐσταλῆς νεανίας διωρίσθη εἰς διαφόρους δημοσίας θέσεις καὶ
 ἐν πάσαις ἀναδεικνυόμενος ὀνομάσθη ταχέως μυστικὸς αὐ-
 τοκρατορικὸς σύμβουλος. Ἐν ἔτει δὲ 1878 παρασχὼν ἤδη
 τρανὰ δείγματα τῆς μετ' ἀκαμάτου ζήλου καὶ περινοίας

δραστηριότητος αὐτοῦ ἐξελέχθη ὁμοθυμαδὸν δήμαρχος Ὁδησσοῦ. Περιβεβλημένος τὸ λαμπρὸν τοῦτο καὶ ὑψηλὸν ἀξίωμα ὁ εὐπρεπῆς ὁμογενὴς παρέστη κατὰ τὴν ἰσράν στέψιν τοῦ αὐτοκράτορος Ἀλεξάνδρου τοῦ Γ' ἐν Μόσχᾳ ἐν ἔτει 1883 ὅτε διὰ τὸν ἐνθερμον αὐτοῦ ζῆλον καὶ τὰς αὐτοπροαιρέτους ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ θυσίας ἠξιώθη τῆς τε αὐτοκρατορικῆς εὐμενείας καὶ τῶν εὐλογιῶν τῆς ἱεῤᾳς συνόδου. Ὡς δημόσιος λειτουργὸς ὁ φιλότιμος καὶ φιλόκαλος ἀνὴρ ἀνέπτυξε θαυσιλῶς πάντα τὰ ἐν τῇ εὐγενεῖ αὐτοῦ καρδίᾳ ἐγκεκρυμμένα σπέρματα τῆς ἀγαθοεργίας. Ἐκλεχθεὶς δήμαρχος Ὁδησσοῦ καθ' ὃν χρόνον τὰ οἰκονομικὰ τῆς πόλεως ἕνεκα τοῦ ἀνατολικοῦ πολέμου καὶ τῆς ἐπὶ τρία ἔτη κατὰ συνέχειαν ἑλλειποῦς εἰσοδείας τῆς χώρας εὐρίσκοντο ἐν ἐλεεινοτάτῃ καταστάσει οὐδὲν ἔκ τούτων ἐπιτόλη. Ἐξ ἐναντίας δὲ ἀγαλλόμενος ἐνδομύχως ὅτι εὐρὴ σταθίον ἐνεργείας ἐνώπιον αὐτοῦ ἠνεφύχθη καὶ ἀνευδότης ὁ ἀκάμας ἀνὴρ ἐργαζόμενος κατώρθωσεν ἐντὸς ὀλίγων ἐτῶν οὐ μόνον τὰ οἰκονομικὰ τῆς πόλεως ἐπαισθητῶς νὰ βελτιώσῃ, ἀλλὰ νὰ δώσῃ εἰς αὐτὴν ὅλως νέαν ὄψιν καὶ διὰ τῶν διαφορῶν καὶ πολυειδεῖς ἀνάγκας ἐκπληρούντων δημοσίων ἰδρυμάτων νὰ καταστήσῃ αὐτὴν διαπρεπῆ μὲν ἐν Ρωσίᾳ, ἐφάμιλλον δὲ πρὸς πολλὰς εὐρωπαϊκὰς πρωτευούσας. Τῇ πρωτοβουλίᾳ τοῦ ἐσαεὶ ἐνεργοῦ δημάρχου ἡ Ὁδησσὸς εὐτύχησε ν' ἀποκτήσῃ ἐν διαστήματι ὀλίγων ἐτῶν πάντα τὰ στοιχεῖα πεπολιτισμένης καὶ εὐνομούμενης πόλεως, ἧτοι τροχιοδρόμους, ἠλεκτρικὸν σταθμόν, δημοτικὸν θέατρον ἀμιλλώμενον πρὸς τὰ πρῶτα ἐν Ἑσπερίᾳ, νέον σύστημα ὑδραγωγείων, ἀγορὰν ζώων, μηχανικὰ πλυντήρια, αἰθούσας ἀπολυμάνσεως, δημόσια λουτρά καὶ λαμπρὰ ὑδροθεραπευτήρια, νοσοκομεῖα καὶ ψυχικτρεῖα, δύο νέα ἀνώτερα παρθεναγωγεῖα, πολλὰ νέα δημοτικὰ σχολεῖα, δύο ἀπεράν-

208 τους αἰθούσας δημοσίων ἀναγνωσμάτων πρὸς ὠφέλειαν τοῦ λαοῦ, στατιστικὸν γραφεῖον, μικροσκοπικὸν καὶ βακτηριολογικὸν σταθμὸν, παλαιστραν πρὸς χρῆσιν τῆς μαθητευούσης νεολαίας, παιδικὸν κήπον κ.τ.λ. πάντα δὴ ἅλα δὴ τὰ τεχνικά, ἐξωραϊστικά ἐξυγιαντικά καὶ ἐκπαιδευτικά ἰδρύματα, ἐφ' οἷς νῦν ὡς καλλιμόρφος κόρη σεμνύνεται ἡ Ὀδησσὸς καὶ δικαίως νέα Πάλυρα ἐπονομάζεται.

Ἄλλ' ὁ μεγάλθυμος δήμαρχος δὲν περιωρίσθη εἰς τὴν αὐξήσιν καὶ ἐπωφελῆ χρῆσιν τῶν δημοσίων προσόδων ἀλλὰ καὶ τοῦ ἰδίου πλούτου οὐδόλως ἐφείσατο πρὸς ὡς οἶόν τε τελειότεραν ἐκπλήρωσιν τῶν ἐπιβαλλομένων αὐτῷ καθηκόντων. Ἡ λαϊκὴ βιβλιοθήκη, τὸ λαϊκὸν ἀναγνωστήριον, τὸ δημοτικὸν σχολεῖον, τὸ νυκτερινὸν ἀστυλόν, τὰ εὐθηνὰ καὶ παιδικὰ ἐστιατόρια, ἡ κηπουρικὴ σχολή, τὸ γηροκομεῖον, αἱ ἐκκλησίαι πάντα ταῦτα καὶ πολλὰ ἄλλα ἀνεγερθέντα ἴδια δαπάνῃ ἀνομολογοῦσι καὶ διατρονοῦσι τὴν γενναιοδωρίαν καὶ ἐλευθεριότητα τοῦ τοῖς πᾶσι προσκυλῶντος δημάρχου, χρησιμεύοντα ἐν ταύτῳ καὶ ὡς μάρτυριον τῆς ἄκρας καλαισθησίας καὶ φιλοκαλίας αὐτοῦ. Οὐδὲν οὐ θαῦμα, ὅτι ὁ εὐγενέστατος δήμαρχος Ὀδησσοῦ ἀφιερῶσας ἑαυτὸν ἐπὶ ὀλόκληρον δεκαεπταετίαν εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν κοινῶν συμφερόντων ἐπεσπάσατο ἀμέριστον τὴν ἐκτίμησιν καὶ ἀγάπην τῶν τε ἀντιπροσώπων τοῦ δήμου καὶ τοῦ πλήθους· οὐδὲν θαῦμα, ὅτι τὸ ὄνομα τοιοῦτου ἀνεκτιμήτου δημάρχου ἐγένετο τὸ σύμβολον παντὸς καλοῦ καὶ ἀγαθοῦ καὶ ὠφελίμου καὶ στενῶς συνεδέθη μετὰ τῆς ἱστορίας τῆς πόλεως. Εὐτυχεῖ βεβαίως ἡ πόλις ἐκείνη, ἥτις ἔχει τοιαύτην κεφαλὴν ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ἀντιπροσώπων αὐτῆς· εὐήμερῆ καὶ ὁ λαὸς ἐκεῖνος, ὅστις ποδηγετεῖται ὑπὸ τοιοῦτου ἄρχοντος οὔτε κόπου, οὔτε χρημάτων φειδομένου ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ ἀγαθοῦ.

διότι οὐδείς ποτε τῶν δεομένων ἔκρουσε τὴν θύραν τῆς οἰκίας τοῦ δημάρχου καὶ ἐξῆλθεν ἐξ αὐτῆς κενὰς ἔχων τὰς χεῖρας· δυσχερὲς δ' ἀποβαίνει νὰ εὔρη τις ἐν Ὀδησσῷ κοινωφελὲς ἔργον, οὐ νὰ μὴ συμμετέχη κατὰ ἓνα ἢ κατ' ἄλλον τρόπον ὁ συμπαθέστατος Μαρασλῆς· ἐκεῖ ὅπου δὲν ἐπήρουν τὰ κοινὰ χρήματα προσέφερε προθύμως ἐξ ἰδίων πρὸ οὐδενὸς κωλύματος ἀποχωρῶν.

Δίς μέχρι τοῦδε ἐξεδηλώθησαν τὰ αἰσθήματα τῆς ἀγάπης καὶ σεβασμοῦ τῶν τε προϋχόντων τῆς πόλεως καὶ τοῦ πλήθους πρὸς τὸν σεβαστὸν δήμαρχον, ἦτοι κατὰ τὴν δεκαετηρίδα καὶ μάλιστα κατὰ τὴν δεκαπενταετηρίδα τῆς δημοarchίας αὐτοῦ ἐν ἔτει 1893. Ἐπρεπε νὰ ἦναί τις αὐτόπτης μάρτυς τῆς ἐπὶ τῷ ἰωβιλαίῳ τοῦ δημάρχου πανηγυριζούσης πόλεως, ἵνα κατανοήσῃ ὅπως αὐτὸς τιμᾶται καὶ ἀγαπᾶται ὑπὸ πάντων ἄνευ διακρίσεως θεοκρατικού, κοινωνικῆς καὶ πολιτικῆς θέσεως.

Τῇ 20 Σεπτεμβρίου 1893 ἔτους ἀπὸ πρωίας ἤρξαντο νὰ προσέρχωνται εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ δημάρχου ἐπιτροπαὶ τῶν διαφόρων εὐεργετικῶν ἰδρυμάτων, ἅτινα θφείλουσι τὴν ὑπαρξίν αὐτῶν εἰς τὴν γενναιοδωρίαν αὐτοῦ, καὶ ἀντιπρόσωποι τῶν διοικητικῶν, οικονομικῶν, δικαστικῶν, ἐκπαιδευτικῶν κ. τ. λ. ἀρχῶν, ὅπως διὰ ζώσης φωνῆς συγχαρῶσι τῷ ἐορτάζοντι καὶ ἐκφράσωσι τὰς διαπύρους εὐχὰς ὑπὲρ τῆς εὐημερίας καὶ μακροβιότητος τοῦ τοῖς πᾶσιν ἀγαπητοῦ δημάρχου. Τότε ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ δήμου προσήνεγγον αὐτῷ εἰκόνα τοῦ ἀγίου Γρηγορίου ὡς δεῖγμα τῆς ἀδελφικῆς ἐν Χριστῷ μέχρι τάφου ἀγάπης καὶ ἀνεκοίνωσεν ὅτι ἐν πλήρει συνεδριάσει ἀπεφασίσθη παμψηφεί νὰ κηρυχθῇ ὁ εὐγενέστατος δήμαρχος ἔντιμος πολίτης Ὀδησοῦ καὶ ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ νὰ ὀρισθῶσι διαγωνίσματα τινὰ πρὸς ὑπο-

τροφίαν κατά τὴν ἑκατονταετιρίδα τῆς πόλεως ἐν ἔτει 1894 ἀπὸ τῆς ιδρύσεως αὐτῆς.

Ἡ πληθὺς τῶν συγχαρητηρίων δῶρων καὶ προσφωνήσεων, τῶν τηλεγραφημάτων καὶ ἐπιστολῶν πολλαχόθεν τοῦ κράτους ἀπευθυνθέντων κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην διετράνωσαν τὰ αἰσθήματα τῆς ἀγάπης καὶ ἀφοσιώσεως πρὸς τὸν ἐρίτιμον δῆμαρχον Ὀδησοῦ καὶ ἡμέτερον μεγαλῶνυμον συμπολίτην Κ. Γρ. Μαρασλῆν ἀπάσης τῆς ὑπ' αὐτοῦ εὐεργετηθείσης πόλεως.

Καὶ τοιοῦτος μὲν ἀνεδείχθη ὁ Γ. Μαρασλῆς ὡς δῆμαρχος κρινόμενος. Ἀλλὰ καὶ ὡς Ἕλληνα ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἐνταῦθα ἑλληνικὴν παροικίαν εἶναι πλείστων ἐγνωμιῶν ἄξιος ὁ μεγάλθυμος ἀνὴρ.

Ἐν πρώτοις μὲν κατωρθώσαντες ἐκ τῶν μέσων, ἅτινα κέκτηται ἢ ἀναγνωρισθῆναι ἀνευ δυσχερειῶν αὐτοκρατορικῶν διατάγματων ἢ ἀπὸ ἐτῶν ὑποσταμένη ἑλληνικῆ κοινότητος, εἴτα δέ, ἀφ' ὅτου ἐγένετο δῆμαρχος, οὐδέποτε ἔπαυσεν ὑποστηρίζων λόγῳ τε καὶ ἔργῳ τὰ συμφέροντα καὶ συντελῶν εἰς τὴν παγίωσιν καὶ εὐόδωσιν αὐτῆς. Καὶ πρό τινων μὲν ἐτῶν πρὸς αὐξήσιν τῶν πόρων τῆς κοινότητος ἐδωρήσατο αὐτῇ ὀλόκληρον πολῦτιμον οἰκίαν· ἐφέτος δὲ κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς εἰκοσιπενταετηρίδος τῆς κοινότητος ἐγένοντο τὰ ἐγκαίνια τοῦ ἑλληνικοῦ γηροκομείου, ἀνεγερθέντος ἀναλώμασι τοῦ ἐπιτίμου διὰ βίου αὐτῆς προέδρου.

Τὸ εὐεργετικὸν τοῦτο καὶ καθαρῶς ἑλληνικὸν ἴδρυμα, ἐν ᾧ εὐρίσκουσιν ἄσυλον οἱ ἐν ταῖς τρικυμίαις τοῦ βίου ναυαγήσαντες καὶ ὑπὸ τοῦ πανδαμάτορος χρόνου δαμασθέντες ἡμέτεροι συμπολίται, καταδεικνύει, ὅπόσον εἶνε ἐρριζωμένον ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ πολυτίμου ὁμογενοῦς τὸ αἶσθημα τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης καὶ φιλανθρωπίας. Διὸ δικαίως ἐπεσπάσατο

τὴν μέχρι λατρείας ἀφοσίωσιν ἀπάντων τῶν μελῶν τῆς κοινότητος. Λίαν δὲ ἀξιεπαίνως καὶ τὸ συμβούλιον τῆς κοινότητος κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ κ. Μαρασλῆ, περὶ ἧς ἀνωτέρω εἵπομεν, ἔσπευσεν ἐν σώματι νὰ συγχαρῆ αὐτῷ ἐγκαρδίως διερμηνεῦον τὴν γενικὴν χαρὰν τῶν μελῶν τῆς κοινότητος καὶ ἐξέφρασεν ἐν πάσῃ συγκινήσει τὰς ὑπὲρ τῆς μακροβιότητος καὶ εὐδαιμονίας αὐτοῦ εὐχὰς πρὸς καύχημα τῶν παροικούντων Ἑλλήνων καὶ δόξαν τῆς φιλτάτης ἡμῶν πατρίδος. Τὸ γεγονός, ὅτι ἐπὶ ὀλόκληρον δεκαεπταετίαν Ἑλλην δήμαρχος τοσοῦτον ἐπαξίως καὶ ἐπιζήλως ἐκυβέρνησε τὴν πόλιν ἐκείνην, ἥτις πρώτη φιλοξένως ἐχαιρέτισε καὶ ἐγκαρδίως ὑπεδέχθη εἰς τὰς ἀγκάλας αὐτῆς τοὺς ἄσυλον εἰς αὐτὴν ζητήσαντας πατέρας ἡμῶν, τὸ εὐφρόσυνον τοῦτο γεγονός ἐχαρακτήρισε λίαν ἐπιτυχῶς τὸ συμβούλιον ὡς ἔργον θείας προνοίας, ἥτις κηρόκησεν, ἵνα διὰ τῶν ἀνεκτιμήτων ἐπισυλλεψεῶν τοῦ ἐξοχωτάτου διμογενέως ἀνδρὸς ἐκπληρωθῇ ἡ πρὸς αὐτὸν ὀφειλομένη εὐγνωμοσύνη.

Καὶ ταῦτα μὲν ἐνδιαφέρουσι μόνον τὴν ἐνταῦθα Ἑλληνικὴν κοινότητα. Ἄλλ' ὁ εὐγενέστατος ἀνὴρ δὲν ἐλησμόνησε καὶ τὴν μεγάλην ἡμῶν πατρίδα. Πολλάκις μὲν μέχρι τοῦδε ἄνευ ἐπιδείξεως προσῆλθεν ἐπίκουρος εἰς διάφορα εὐεργετικά ἐν Ἑλλάδι ἰδρύματα, πάντες δ' ἐγιγνώσκουμεν ὅτι ἑλληνικωτάτων αἰσθημάτων ἐμφορεῖται ἡ μεγάλη τοῦ ἀνδρὸς καρδία καὶ ὡς ἐκ τούτου μετὰ βεβαιότητος ἀνεμόμενον εὐφρόσυνον ἄγγελμα τὴν Ἑλλάδα ἀπασαν ἐνδιαφέρει.

Καὶ δὲν ἠπατώμεθα.

Μέγα ἐθνικὸν ἔργον ἀληθῶς παρασκευάζεται ἀναλώμασι τοῦ μεγάλου τῆς Ἑλλάδος τέκνου ὅπερ ἐγένετο ἤδη καὶ διὰ τοῦ τύπου γνωστόν.

Ἐναλογοιζόμενος ὁ ἐρίτιμος ἀνὴρ, ὅτι τὸ ἔθνος ἡμῶν οὐδέποτε θὰ δυναθῆ νὰ λάβῃ τὴν ἐμπρέπουσαν θέσιν ἐν τῇ χορείᾳ τῶν πεπολιτισμένων ἐθνῶν, ἐφ' ὅσον ἐπικρατεῖ παρ' ἡμῖν ἡ ἀμάθεια, ἢ μᾶλλον ἡ ἡμιμάθεια, ἔγνω νὰ θεραπεύσῃ, εἰ δυνατόν, τὸ κακὸν τοῦτο ριζηδόν. Πρὸς τοῦτο δὲ τυχὼν ἀρίστου Μέντορος ἀπεφάσισε νὰ μεταγγίσῃ τὴν ἐν Εὐρώπῃ σοφίαν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἥτοι νὰ χορηγήσῃ τὰ μέσα πρὸς ἐξελλήγισιν τῶν ἀρίστων ἐπιστημονικῶν συγγραμμάτων πάντων τῶν ἐπὶ παιδείᾳ διακρινομένων ξένων ἐθνῶν, ἀναθεῖς τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐθνωφελοῦς τούτου καὶ σπουδαιότητος ἔργου εἰς πεπειραμένας χεῖρας. Ἀγῆρως ἡ δόξα καὶ ἄφθιτον τὸ κλέος τῶν τοιαύτων ἐθνωφελῆ χρῆσιν τοῦ πλούτου αὐτῶν ποιουμένων ὁμογενῶν ἀνδρῶν.

Ἐν Ὀδησσῷ, κατὰ Δεκεμβρίον τοῦ 1896 ἔτους.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Α. Μ. ΑΘΗΝΩΝ

